

การตรวจสอบทุจริต

(โดย สป.กษ.)

การตรวจสอบกรณีที่มีการกระทำที่ส่อไปในทางทุจริต ผิดกฎหมาย หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการกระทำที่ส่อไปในทางทุจริตหรือประพฤตินิชอบเกิดขึ้น เพื่อให้ได้ข้อมูลเบื้องต้นประกอบการพิจารณาดำเนินการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงต่อไป

สัญญาณการเกิดทุจริต (Red Flags)

1. ผู้บริหารไม่มีส่วนร่วมและให้ความสำคัญกับระบบการควบคุมภายใน รายงานผลการตรวจสอบของหน่วยงานตรวจสอบภายในและภายนอก
2. การมอบอำนาจให้หน่วยงานย่อยเป็นผู้ดำเนินการทั้งหมด
3. การระบุหน้าที่ความรับผิดชอบ วิธีการปฏิบัติงานและคู่มือการปฏิบัติงาน ไม่ชัดเจน รวมถึงไม่สับเปลี่ยนหมุนเวียนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เป็นเวลานาน
4. มีการแก้ไขและปรับปรุงรายการผิดปกติเป็นจำนวนมาก รวมทั้งบันทึกบัญชีล่าช้า บัญชีลูกหนี้/เจ้าหนี้ ค้างนาน
5. ไม่มีการติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานตามระบบควบคุมภายในที่กำหนดไว้ และไม่มีมาตรการลงโทษที่ชัดเจน และถือปฏิบัติอย่างจริงจัง
6. ไม่มีมาตรการและระบบในการป้องกันดูแลทรัพย์สิน

กรณีศึกษาการตรวจสอบทุจริต : การยกยอกเงิน

รายการ

1. การรับเงินโดยไม่ออกใบเสร็จรับเงิน การไม่ประทับตรา “จ่ายเงินแล้ว” หรือการปลอมแปลงเอกสารนำส่ง/เอกสารการเบิกจ่าย
2. การบันทึกบัญชีล่าช้า และไม่ได้จัดทำบัญชียอดเงินฝากธนาคาร
3. การไว้ใจผู้ปฏิบัติงานการเงิน ให้จัดทำเพียงคนเดียว ขาดการกำกับดูแลจากผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น และขาดการตรวจสอบระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

วิธีการตรวจสอบ

1. การสัมภาษณ์/สอบถามผู้ปฏิบัติงาน/ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องทุกคน
2. ตรวจสอบคำสั่งมอบหมายงานและสอบทานกระบวนการปฏิบัติงาน
3. ตรวจสอบช่องทางวิธีการรับเงิน/วิธีจ่ายเงิน ชำระหนี้ทุกประเภทของเจ้าหน้าที่และหลักฐานเอกสารที่เกี่ยวข้อง
4. ตรวจสอบการใช้ใบเสร็จรับเงิน การควบคุม การรายงาน

การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์

1. เป็นข้อมูลในการประเมินความเสี่ยงเบื้องต้นเพื่อกำหนดประเด็น และวัตถุประสงค์การตรวจสอบ การปฏิบัติงานด้านการเงิน การบัญชีของหน่วยรับตรวจ
2. เป็นกรอบแนวทางเพื่อกำหนดเทคนิควิธีการตรวจสอบตามประเด็น และวัตถุประสงค์การตรวจสอบ